

Sygn. akt I C 291/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Bełchatowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR L. S.

Protokolant: Aneta Ziental

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 stycznia 2016 roku w B.,

sprawy z powództwa J. S. (1)

przeciwko A. A. z siedzibą w S. prowadząca działalność w Polsce poprzez (...) SA Oddział w Polsce z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego A. A. z siedzibą w S. prowadzącej działalność w Polsce poprzez (...) SA Oddział w Polsce z siedzibą w W.

rzecz powoda J. S. (1) kwotę 10468,00 zł (dziesięć tysięcy czterysta sześćdziesiąt osiem złotych) wraz z odsetkami w wysokości określonej w ustawie dla poszczególnych okresów opóźnienia:

- od kwoty 3826,00 zł (trzy tysiące osiemset dwadzieścia sześć złotych) od dnia 18 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 6642,00 zł (sześć tysięcy sześćset czterdzieści dwa złote) od dnia 26 marca 2015 roku do dnia zapłaty,

2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

3. zasądza od pozwanego A. A. z siedzibą w S. prowadzącej działalność w Polsce poprzez (...) SA Oddział w Polsce z siedzibą w W. rzecz powoda J. S. (1) kwotę 3769,27 zł (trzy tysiące siedemset sześćdziesiąt dziewięć złotych dwadzieścia siedem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu .

Sygn. akt I C 291/15

UZASADNIENIE

W dniu 18.05.2015 r. powód J. S. (1) , reprezentowany przez pełnomocnika radcę prawnego T. K., wystąpił przeciwko (...) z siedzibą w N. we Francji, za którego działa (...) S.A. Oddział w Polsce o zapłatę kwoty 10 468 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 22.03.2014 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na pozew z dnia 03.07.2015 r. pełnomocnik pozwanego radca prawny Ł. K. nie uznał żądań pozwu i wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych .

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11.02.2014r. w miejscowości P. doszło do zdarzenia komunikacyjnego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ należąca do powoda samochód osobowy marki T. (...) o nr rej. (...).

Sprawca zdarzenia, kierujący pojazdem marki F. (...) posiadał polisę ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. Oddział w Polsce.

(okoliczności niesporne)

Szkoda została zgłoszona do likwacji w dniu zdarzenia. Ubezpieczyciel nie zaoferował samochodu zastępczego.

(dowód: zeznania J. S.- 00:03:07-00:09:13- karta 115, akta szkody)

W dniu 11.02.2014 r. J. S. (1) zawarł z K. B. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą PHU (...) umowę najmu pojazdu marki F. (...) nr rej. (...) 3LH3. Cena najmu została ustalona na kwotę 200 zł netto za dobę. Najem trwał do dnia 10.04.2014 r.

W umowie nie ustalono limitu kilometrów, ograniczeń co do ilości osób korzystających z samochodów, nie ustalono również kaucji. Dopuszczono możliwość wyjazdu samochodem poza granice kraju.

J. S. (1) nie posiada innego samochodu poza T. (...). Powód mieszka w B., pracuje w Elektrowni (...) położonej w R.. Prowadzi również własną działalność gospodarczą – biuro rzeczoznawcy. Do pracy w Elektrowni dojeżdża do miejscowości R.. Natomiast prowadząc działalność gospodarczą pracuje głównie w terenie. Do pracy w Elektrowni jak i do miejsca wykonywania działalności gospodarczej dojeżdżał samochodem T. (...).

Od dnia wypadku J. S. (1) na dojazdy do Elektrowni oraz w teren codziennie użytkował samochód zastępczy.

W dniu 19.02.2014 r. oraz 27 lutego 2014 roku dokonano kalkulacji naprawy i sporządzony został kosztorys naprawy uszkodzonego samochodu. Kosztorysy te były weryfikowane przez pozwanego. W czasie naprawy pojazdu, ze względu na rozległość uszkodzeń, pojawiła się konieczność oczekiwania na części zamienne.

(dowód: zeznania J. S.- 00:25:25- 00:28:41- karta 40 w zw z 00:03:07-00:09:13- karta 95; zeznania świadka K. B. 00:01:33-00:11:07- karta 95, umowa najmu k. 13; faktura VAT k. 14; faktura korygująca k. 15; kosztorys k. 33-31 akt szkodowych)

Dnia 10 kwietnia 2014 roku P.H.U, (...) K. B. (1) wystawił powodowi fakturę za wynajem pojazdu zastępczego w okresie od 11 lutego 2014 roku do 10 kwietnia 2014 roku w kwocie 7626,00 zł z terminem płatności do dnia 17 kwietnia 2014 roku.

(dowód : faktura nr (...) – karta 14)

Po zgłoszeniu szkody w postaci zwrotu kosztów pojazdu zastępczego pozwany uznał swa odpowiedzialność co do zasady . W piśmie z dnia 16.04.2014 r. (...) S.A. Oddział w Polsce przyznał odszkodowanie w kwocie 3800 zł, wskazując, że za zasadny uznano okres 19 dni wynajmu pojazdu zastępczego (9 dni- okres od dnia wynajmu [11.02.2014 r.] do dnia wysłania kosztorysu do ubezpieczyciela, 6 dni- technologiczny czas naprawy pojazdu, 2 dni – organizacyjne i weekendowe). Rozpatrując odwołanie od ww. ustalenia odszkodowania pozwany w piśmie z dnia 26.06.2014 r. potwierdził swoje stanowisko wyrażone w piśmie z dnia 16.04.2014 r.

(dowód: pismo pozwanego z dnia 16.04.2014r. i 26.06.2014 r. k. 9-12;)

Wystawiona przez firmę (...) faktura nr (...) r zawierała błąd gdyż obejmowała 31 dni trwania wynajmu pojazdu zastępczego zamiast 58 dni tj od 11 lutego 2014 roku do 10 kwietnia 2014 roku. W związku z tym P.H.U, (...) K. B. (1) wystawił dnia 18 marca 2015 roku fakturę korygującą za wynajem pojazdu zastępczego za pozostałe 27 dni w kwocie 6642,00 zł z terminem płatności do dnia 25 marca 2015 roku.

Pozwany odmówił wypłaty dalszej kwoty tytułem wynajmu pojazdu zastępczego.

(dowód : zeznania J. S.- 00:25:25- 00:28:41- karta40 w zw z 00:03:07-00:09:13- karta 95; zeznania świadka K. B. 00:01:33-00:11:07- karta 95, faktura nr (...) – karta 15, akta szkody)

Naprawa samochodu powoda J. T. A. o numerze rejestracyjnym (...)IF zbiegła się z wypłatą przez pozwanego odszkodowania z tytułu naprawy pojazdu. Decyzją z dnia 8 kwietnia 2014 roku pozwany przyznał powodowi kwotę 8513,16 zł . Dnia 10 kwietnia 2014 roku powód zwrócił pojazd zastępczy.

(Dowód : zeznania J. S.- 00:25:25- 00:28:41- karta40 w zw z 00:03:07-00:09:13- karta 95 oraz 00:03:07-00:09:13- karta 115, pismo pozwanego z dnia 8.04.2014 r – karta 19 akt szkody)

Zgodnie z opinią biegłego w dziedzinie techniki samochodowej i rekonstrukcji zdarzeń drogowych precyzyjne oszacowanie rzeczywistego czasu potrzebnego na naprawę pojazdu wymaga uwzględnienia czasu oczekiwania na zamówione części (2-3 dni, a w przypadku ich braku w magazynie 2-3 tygodni, oraz czasu oczekiwania w kolejce na naprawę - około tygodnia w górę. Warsztaty naprawcze nie są technologicznie przystosowane do naprawy pojazdów w identyczny sposób jak przewiduje to producent(nie posiadają linii technologicznych) . Zatem czas wykonywania poszczególnych czynności naprawczych jest nieco wydłużony w stosunku do norm stosowanych przez producenta , które uwzględniają pełną automatyzację. Należy również uwzględnić takie czynniki jak czas zgromadzenia części , przerwy w pracy, przemieszczanie pojazdu na różne stanowiska . Czynniki te wpływają na czas trwania naprawy.

Średni miesięczny koszt wynajmu pojazdu na warunkach ustalonych przez firmę (...) kształtujący się na poziomie 200-220 zł netto za dobę jest adekwatny do warunków najmu.

(dowód: pisemna opinia biegłego sądowego w dziedzinie techniki samochodowej i rekonstrukcji zdarzeń drogowych K. W. karta 47-75 wraz z ustną opinią uzupełniającą - 00:11:35-00:20:40 karta 95)

Stan faktyczny niniejszej sprawy pozostawał sporny jedynie w zakresie wysokości kosztów najmu pojazdu zastępczego. Kwestie istotne dla rozstrzygnięcia znajdują poparcie w zgromadzonych w sprawie dokumentach, których autentyczność nie budziła wątpliwości .

Za podstawę rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie przyjęto w pełni obiektywną opinię biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i rekonstrukcji zdarzeń drogowych - K. W. (2). Zaznaczyć należy, że biegły sporządził opinię pisemną a następnie po zapoznaniu się z jej wnioskami przez pełnomocników stron rzeczowo ustosunkował się w uzupełniającej ustnej opinii do zgłoszonych zastrzeżeń i w ocenie Sądu rozwiął zgłaszane wątpliwości. Zaznaczyć należy , że pełnomocnicy stron nie zgłaszali żadnych innych wniosków dowodowych po złożeniu przez biegłego opinii ustnej uzupełniającej na rozprawie.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art.822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia(§1).Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody będące następstwem przewidzianego w umowie wypadu, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2).

Istota ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikająca z art.822 k.c. sprowadza się więc do tego, że w sytuacji zaistnienia szkód określonych w § 2 tego przepisu, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia odszkodowania osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za te szkody ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej reguluje natomiast ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124 poz. 1152).

W świetle art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, który stanowi *lex specialis* do art. 822 § 1 k.c., z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym obowiązani są do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Zgodnie natomiast z art. 35 cytowanej ustawy ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, iż do wyrządzenia szkody powodowi doszło w następstwie ruchu pojazdu mechanicznego. Niewątpliwym i nie kwestionowanym przez pozwanego jest także, iż zachodzą podstawy odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody na podstawie art. 436 § 1 k.c. w związku z art. 435 § 1 k.c. a także, iż do wyrządzenia szkody powodowi doszło w czasie trwania ochrony ubezpieczeniowej.

Wobec powyższego pozwany co do zasady jest odpowiedzialny z tytułu szkody wyrządzonej powodowi.

Ustalenie wysokości odszkodowania wymaga rozważenia odpowiednich regulacji zawartych w kodeksie cywilnym, choć zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego prezentowanym w uchwale SN z dnia 18.03.1994 r. w sprawie III CZP 25/94 nie ma różnicy w pojęciu szkody w rozumieniu prawa cywilnego a szkody w rozumieniu prawa ubezpieczeniowego, gdyż w obu tych wypadkach chodzi o utratę lub zmniejszenie aktywów bądź powstanie lub zwiększenie pasywów osoby poszkodowanej.

Na podstawie art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła a w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Norma ta wprowadza, więc zasadę pełnego odszkodowania a pojęcie szkody obejmuje w szczególności wydatki poniesione w następstwie zdarzenia wywołującego szkodę, byle były one celowe i wystarczająco uzasadnione. Wydatki te niewątpliwie stanowią stratę, gdyż prowadzą albo do zmniejszenia aktywów albo do zwiększenia pasywów u poszkodowanego. Wysokość odszkodowania winna być natomiast ustalona według reguł z art. 363 k.c.

Przyjąć zatem należy, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela jest szczególną postacią odpowiedzialności cywilnej, a prawo ubezpieczeń majątkowych jest częścią prawa odszkodowawczego. Oznacza to, iż pojęcie odszkodowania jest w prawie ubezpieczeniowym takie samo jak w innych działach prawa odszkodowawczego, służy zatem naprawieniu powstałej szkody (wyrok SN z dn. 2003.02.19; V CKN 1668/00; LEX nr 83827). Zgodnie ze stanowiskiem doktryny szkodą w rozumieniu art. 361 KC jest powstała wbrew woli poszkodowanego różnica między obecnym jego stanem majątkowym a tym stanem, jaki zaistniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę (Komentarz do kodeksu cywilnego pod red. Gerarda Bieńka, księga trzecia, tom I s.56, Wydawnictwo Prawnicze Warszawa 1999). Według art. 361 § 2 k.c., w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje w granicach normalnych następstw wywołującego ją działania lub zaniechania, straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Zasadą w świetle tego przepisu jest więc obowiązek pełnej kompensaty szkody doznanej przez poszkodowanego.

Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia lub uszkodzenia stanowi niewątpliwie szkodę majątkową. Niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego, czy to w sytuacji jego zniszczenia czy też uszkodzenia jest normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c.. Jeżeli więc poszkodowany poniósł w

związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu. Stanowisko takie znalazło również wyraz w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2003 r., IV CKN 1916/00 gdzie podkreślono, że za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona.

W niniejszej sprawie samochód był niezbędnym narzędziem pracy powoda.

W wyroku z dnia 8 września 2004 r. IV CK 672/03 Sąd Najwyższy uznał za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona. Postulat pełnego odszkodowania przemawia więc za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia, za okres między dniem uszkodzenia samochodu a dniem w którym poszkodowany może naprawić pojazd, nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania.

Powód w niniejszej sprawie oddał wynajęty samochód z chwilą wypłaty na jego rzecz odszkodowania z tytułu naprawy pojazdu będącego jego własnością. Samochód został oddany dnia 10 kwietnia 2014 roku. O wypłacie odszkodowania za naprawę pojazdu powód został poinformowany dnia 8 kwietnia 2014 roku. Zatem oddanie samochodu zbiegło się z przyznaniem powodowi odszkodowania i możliwością odebrania samochodu z warsztatu.

W ocenie Sądu strona powodowa wykazała, że zachodziła konieczność wynajmu przez powoda samochodu zastępczego. Należy stwierdzić, że w dzisiejszej dobie, powszechnej motoryzacji, samochód nie jest dobrem luksusowym, a korzystanie z tej formy transportu nie może być traktowane jako zbytek. Powód musiał dojeżdżać do pracy do R. oraz do wyjazdów w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Nie sposób było wymagać od powoda aby we własnym zakresie naprawił samochód nie czekając na wypłatę należnego mu odszkodowania. Strona pozwana dopiero dnia 8 kwietnia 2014 roku przyznała powodowi odszkodowanie. Samochód powoda został naprawiony w tym samym czasie. Zaznaczyć należy, iż ze względu na rozległość uszkodzeń i konieczność oczekiwania na części zamienne naprawa samochodu istotnie wydłużyła się. Natomiast w związku z wykonywaniem przez J. S. pracy poza miejscem zamieszkania i wobec braku możliwości użytkowania własnego samochodu, powód zmuszony był do korzystania z pojazdu zastępczego, aż do czasu odebrania swojego samochodu z warsztatu.

Biegły sądowy z dziedziny techniki samochodowej potwierdził, iż w realiach niniejszej sprawy czas naprawy pojazdu mógł się znacznie wydłużyć z uwagi na czas oczekiwania na części zamienne, samą naprawę. Zwrócić należy również uwagę na fakt, iż samo ustalenie kosztorysu naprawy pomiędzy pozwanym a warsztatem trwało co najmniej do 27 lutego 2014 r (ponad 2 tygodnie) na co wskazuje znajdujący się w aktach szkody kosztorys.

Przedmiotem żądania jest koszt wynajmu samochodu zastępczego przy czym należy zwrócić uwagę, iż sam wybór samochodu zastępczego i cena za korzystanie z niego wydają się uzasadnione. Samochód F. (...) jest pojazdem zbliżonej klasy jak T. (...). Również stawka 200,- złotych dziennie netto za wynajem samochodu zastępczego nie jest w ocenie Sądu kwotą wygórowaną. Wydaje się, że pozwany w toku postępowania likwidacyjnego akceptował taką cenę bowiem nawet nie próbował jej wówczas kwestionować. Ponadto pozwany nie zapewnił powodowi innego auta.

Biorąc pod uwagę korzystne warunki najmu pojazdu zastępczego (brak poboru kaucji, nie wprowadzanie limitu przejechanych kilometrów, nie zastrzeżenie możliwości korzystania z samochodu tylko przez jedną osobę) za zasadną uznać należało stawkę dobową najmu pojazdu w kocie 200 zł netto co potwierdził również biegły sądowy powołany w niniejszej sprawie.

Dlatego też mając na względzie powyższe Sąd zasądził na rzecz powoda tytułem odszkodowania kwotę (...),00 - zł obejmującą poniesione koszty wynajmu samochodu zastępczego w okresie od 11 lutego 2014 r. do dnia 10 kwietnia

2014 r. tj. w okresie objętym fakturą VAT i fakturą korygującą z uwzględnieniem kwoty wypłaconego już przez stronę pozwaną z tego tytułu odszkodowania.

W przedmiocie odsetek orzeczono w oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c., ustalając termin wypłaty odszkodowania przez pozwanego w oparciu o wskazane daty płatności faktur tj od kwoty (...),00 od dnia 18 kwietnia 2014 roku , natomiast od kwoty 6642,00 zł od dnia 26 marca 2015 roku.

Powództwo co do żądania odsetek od całej należności głównej od dnia 22 marca 2014 roku zostało oddalone jako bezzasadne. Faktura nr (...) została wystawiona dopiero dnia 10 kwietnia 2014 r z terminem płatności do dnia 17 kwietnia 2014 roku, druga faktura została wystawiona dnia 18 marca 2015 roku z terminem płatności do dnia 25 marca 2015 roku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, zobowiązując pozwanego do ich zwrotu powodowi. Należne stronie powodowej koszty procesu wyniosły łącznie 3769,27 zł i złożyły się na nie : opłata od pozwu- 524 zł, uiszczone zaliczki na opinię biegłego – 828,27 zł , wynagrodzenie pełnomocnika - 2400 zł, ustalone zgodnie z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu ((Dz.U.2013.490 j.t.), opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł.